

KLAGANDE

Mälarenergi Elnät AB, 556554-1504
Box 924
731 29 Köping

ENERGIMARKNADSINSPEKTIONEN	
Ank.	2016-03-31
D/Dnr	2015-102360

MOTPARTER

1. Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna

2. [REDACTED]

ÖVERKLAGAT BESLUT

Energimarknadsinspektionens beslut den 3 juli 2015, se bilaga 1

SAKEN

Villkor för anslutning enligt ellagen (1997:857)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och återförvisar målet till Energimarknadsinspektionen för prövning av skälig avgift avseende en ny anslutning av el till fastigheten [REDACTED] i Kungsörs kommun.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Peter Berg har hos Energimarknadsinspektionen begärt prövning av villkor för anslutning av el på fastigheten [REDACTED] i Kungsörs kommun.

Energimarknadsinspektionen beslutade den 3 juli 2015 att Mälarenergi Elnät AB inte hade rätt att ta ut anslutningsavgift för ändring av elanslutning till den aktuella fastigheten. Som skäl för beslutet angavs följande. När en fastighet bildas genom avstyckning är det förvisso fastighetsägarens ansvar att elanslutningen följer ellagens krav. Ett nätföretag, som yrkesmässigt bedriver nätverksamhet, måste dock också ges ett visst ansvar för att dess kunder är anslutna till elnätet på ett korrekt sätt. I aktuellt fall har förhållandet rått under minst 40 års tid utan att Mälarenergi påtalat det. Det är därför rimligt att anta att [REDACTED] har sett sin fastighet som korrekt ansluten till Mälarenergis nät. Vid en samlad bedömning bör fastigheten anses som redan ansluten till elnätet. Det är inte heller fråga om någon återinkoppling eller höjning av avtalad effekt, varför Mälarenergi inte har rätt att ta ut en anslutningsavgift.

Mälarenergi yrkar att bolaget ska ha rätt att ta ut en avgift för den aktuella anslutningen.

Energimarknadsinspektionen anser att överklagandet ska avslås.

[REDACTED] anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖRT

Mälarenergi

Eftersom bolaget i egenskap av nätkoncessionshavare är erlagd att upprätthålla ellagen och se till att berörd fastighetsägare fullgör sina förpliktelser ser bolaget sig tvunget att ta ut en anslutningsavgift. Detta är av principiell stor vikt och de argument Energimarknadsinspektionen använder har inget stöd i ellagen utan grundar sig på "rimligheter". Hela anslutningsbegreppet riskerar att urholkas om det inte baseras på lagrum utan på godtyckligt tyckande.

Energimarknadsinspektionen

Energimarknadsinspektionen delar Mälarenergis uppfattning att bolaget ska upprätthålla ellagen och se till att kunderna fullgör sina skyldigheter, bl.a. genom att ta ut anslutningsavgifter. Det är dock i dessa delar som bolaget brustit. Bolaget har under mer än 40 års tid agerat som om den aktuella fastigheten vore korrekt ansluten till elnätet. Detta innebär bl.a. att elmätare måste ha bytts ut vid flera tillfällen, vilket förutsätter besök på plats. Bolaget har således haft åtskilliga tillfällen att såväl upptäcka som påtala hur anslutningen är genomförd. Det är denna passivitet under mycket lång tid från ett bolag, som yrkesmässigt bedriver nätverksamhet, som gör det rimligt att anta att kunden har sett sin fastighet som korrekt ansluten till bolagets nät och orimligt att ålägga kunden ansvar för hur anslutningen är genomförd.

██████████

Sedan avstyckningen har det funnits ett gemensamt fasadmätarskåp för de båda fastigheterna placerat på fastigheten ██████████ men med separata

elmätare. Fastigheterna har sedan dess haft separata elavtal med Mälarenergi och betalat sina respektive räkningar. Mälarenergi har dessutom åtminstone vid några tillfällen bytt ut mätarna. Det är inte rimligt att han skulle ha handlingar kvar från 1960-talet som visar att en anslutningsavgift betalades när fastigheten avstyckades.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser och omständigheterna i målet framgår av det överklagade beslutet.

Efter en avstyckning för mer än 40 år sedan har den i målet aktuella fastigheten [REDACTED] haft sin uttagspunkt på fastigheten [REDACTED]. En elektrisk starkströmsledning får dock inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession) varför ledningen från uttagspunkten på fastigheten [REDACTED] till fastigheten [REDACTED] strider mot ellagen. Som Energimarknadsinspektionen anger i sin bedömning är det fastighetsägaren som ansvarar för att elanslutningen följer ellagens krav. Energimarknadsinspektionen anser dock att nätföretagen bör ges ett visst ansvar för att dess kunder är anslutna på ett korrekt sätt. Energimarknadsinspektionen har vid sin prövning att tillämpa gällande bestämmelser och kan därmed inte ge nätföretagen ett ansvar som går utöver ellagens bestämmelser. Förvaltningsrätten anser därmed att det inte finns något stöd för att anse fastigheten [REDACTED] som redan ansluten till Mälarenergis nät. Den omständigheten att det aktuella förhållandet rått under lång tid och att Mälarenergi borde haft möjlighet att upptäckt den felaktiga anslutningen kan inte medföra en annan bedömning.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten därmed att det i målet är fråga om en ny anslutning av el och att Mälarenergi därmed också har rätt att ta ut en avgift för anslutningen. Det ankommer på Energimarknadsinspek-

tionen att som första instans pröva vad som är skälig avgift för den aktuella anslutningen. Det överklagade beslutet ska därmed upphävas och målet återförvisas till Energimarknadsinspektionen för ny prövning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3109/1D).

Magnus Isgren

I avgörandet har även nämndemännen Dag Bergentoft, Christina Blomqvist (skiljaktig) och Monica Malmkvist deltagit. Föredragande har varit Marie Wickström.

Christina Blomqvists skiljaktiga mening

Av utredningen i målet framgår inte annat än att Energimarknadsinspektionens beslut är riktigt. Mälarenergi Elnät AB:s överklagande ska därför avslås.

Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate

BESLUT

Datum
2015-07-03

1 (3)

Diariernr
2015-102360

AB11-13

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING
Enhet 1
INKOM: 2015-07-22
MÅLNR: 5103-15
AKTBIL: 3

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

2015-07-22

Mål nr

5103-15

EI

3

Sökande**Motpart**

Mälarenergi Elnät AB
Box 924
731 29 Köping

556554-1504

Saken

Prövning av villkor för anslutning enligt 3 kap. 7 § ellagen (1997:857)

Beslut

Mälarenergi Elnät AB har inte rätt att ta ut anslutningsavgift för ändringen av elanslutningen av fastigheten [REDACTED] i Kungsörs kommun.

Beslutet gäller omedelbart.

Bakgrund

[REDACTED] har i en skrivelse som inkom till Energimarknadsinspektionen (Ei) den 4 maj 2015 begärt prövning av villkor för anslutning. [REDACTED] begär att Mälarenergi Elnät AB (Mälarenergi) inte ska få ta ut en anslutningsavgift för ändringen av elanslutningen av fastigheten [REDACTED] i Kungsörs kommun.

Sökanden har i huvudsak anfört följande. För 40–45 år sedan avstyckades en fastighet till två separata fastigheter. Sedan dess går en ledning från en stolpe till ett mätarskåp med två separata elmätare på fastigheten [REDACTED]. Från mätarskåpet går två separata ledningar till de båda fastigheternas gruppcentraler. Varje fastighet har betalat för sin el och sina nätavgifter med separata avtal. Ingen från Mälarenergi har reagerat på detta tidigare, som till exempel vid mätarbyte för några år sedan. Sökandens fastighet saknar mätarskåp och nu måste en ny ledning dras från stolpen till ett nytt mätarskåp på den egna fastigheten. Sökanden ska själv ansvara för schakt, installation och återställning inom den egna tomten. Sökanden ska vidare betala en anslutningsavgift på 22 100 kr exklusive moms. Sökanden förstår att förändringen måste ske och att han måste bekosta arbetet, men inte att han måste betala en anslutningsavgift. Sökanden utgår från att anslutningsavgift betalades när avstyckningen skedde.

Mälarenergi bestrider ändring och har i huvudsak anfört följande. Mälarenergi kontaktades i samband med att fastigheten [REDACTED] själv behövde 25 ampere på grund av nybyggnation. Mälarenergi har en serviskabel till [REDACTED] som är

ansluten till ett fasadmätarskåp med huvudbrytare och servissäkringslåda med 25 amperes servissäkringar. Ovanför servissäkringslådan sitter en gruppcentral med mätarsäkringar för de två mätarna som är placerade i mätarskåpet, varav en registrerar elförbrukningen via en huvudledning till fastigheten [REDACTED]. Uppbyggnaden av mätarskåpet visar att det funnits en servisanslutning till den ursprungliga fastigheten och att denna utnyttjats för matningen till de två byggnader som uppförts. Fågelaavståndet till befintlig anslutningspunkt är cirka 20–25 meter. Mälarenergi anser att fastigheten [REDACTED], som saknar egen servisanslutning, ska beställa en servis för att uppfylla kraven på koncessionspliktiga nät. Det finns ingen myndighet som bevakar eldistributionens uppbyggnad i samband med avstyckning av fastigheter och som uppger om att servisanslutningarna måste byggas om. Mälarenergi har ingen möjlighet att bevaka dessa avstyckningar om ingen information lämnas om fastighetsaffären.

Skäl för beslut

Aktuella rättsregler

Följande regler i ellagen (1997:857) är aktuella i ärendet:

Den som har nätkoncession för område är skyldig att, om det inte finns särskilda skäl, på skäliga villkor ansluta en anläggning inom området till ledningsnätet. Tvister om detta prövas enligt andra stycket av nätmyndigheten (Ei). Ei:s beslut i ett sådant ärende gäller omedelbart. (3 kap. 7 § första och tredje styckena)

Med anslutning av elektriska anläggningar avses också återinkoppling av en befintlig anläggning och höjning av avtalad effekt i inmatnings- eller uttagpunkt. (1 kap. 4 §)

En elektrisk starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession). (2 kap. 1 §)

Energimarknadsinspektionens bedömning

Mälarenergi fakturerar sedan lång tid separat nätavgift för abonnemangen som förser fastigheterna [REDACTED] med el. Fastigheten [REDACTED] har dock sin uttagpunkt på [REDACTED]. Detta strider mot ellagen, eftersom ledningen från uttagspunkten på [REDACTED] är koncessionspliktig. Situationen har uppstått genom en avstyckning för mer än 40 år sedan.

När en fastighet bildas genom avstyckning är det förvisso fastighetsägarens ansvar att elanslutningen följer ellagens krav. Ett nätföretag, som yrkesmässigt bedriver nätverksamhet, måste dock också ges ett visst ansvar för att dess kunder är anslutna till elnätet på ett korrekt sätt. I det aktuella fallet har förhållandet rått under minst 40 års tid utan att Mälarenergi påtalat det. Det är därför rimligt att anta att sökanden har sett sin fastighet som korrekt ansluten till Mälarenergis nät. Vid en samlad bedömning bör därför fastigheten [REDACTED] anses som redan ansluten till Mälarenergis nät. Det är inte heller fråga om någon återinkoppling eller höjning av avtalad effekt. Ei finner mot den

bakgrunden att Mälarenergi inte har någon rätt att ta ut en anslutningsavgift för den nu aktuella förändringen av anslutningen.

Förändringen är att se som en flytt av en befintlig uttagspunkt. Kostnaden för en sådan förändring av en befintlig anslutning är en civilrättslig fråga som ligger utanför Ei:s prövning.

Beslutet gäller omedelbart.

Hur man överklagar, se bilaga, Överklagande till förvaltningsrätten

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, chefsjuristen Hanna Abrahamsson, avdelningschefen Sara Sundberg, samt experten Roger Husblad, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Roger Husblad

Bilaga

Överklagande till förvaltningsrätten

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.